

Brüssel, 17. oktoober 2016
(OR. en)

13398/16

ENV 664
AGRI 555
DEVGEN 224
FORETS 55
PI 114
PECHE 377
RECH 291
ONU 116
CADREFIN 90

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 17. oktoober 2016

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 12988/16

Teema: Bioloogilise mitmekesisuse konventsioon

- a) Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 13. istungjärgu (COP 13) (Cancun, Mehhiko, 4.–17. detsember 2016) ettevalmistamine
- b) Cartagena bioohutuse protokollis osaliste koosoleku ülesandeid täitva bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi kaheksanda istungjärgu (COP-MOP 8) (Cancun, Mehhiko, 4.–17. detsember 2016) ettevalmistamine
- c) Geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokollis osaliste koosoleku ülesandeid täitva bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi teise istungjärgu (COP-MOP 2) (Cancun, Mehhiko, 4.–17. detsember 2016) ettevalmistamine

– Nõukogu järeldused

Delegatsioonidele edastatakse lisas 17. oktoobril 2016 toimunud nõukogu 3491. istungil vastu võetud nõukogu järeldused bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni eelnimetatud kohtumiste teemal.

Bioloogilise mitmekesisuse konventsioon

**Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 13. istungjärgu (COP 13)
(Cancun, Mehhiko, 4.–17. detsember 2016) ettevalmistamine**

**Cartagena bioohutuse protokollide osaliste koosoleku ülesandeid täitva bioloogilise
mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi kaheksanda istungjärgu (COP-MOP 8)
(Cancun, Mehhiko, 4.–17. detsember 2016) ettevalmistamine**

**Geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja
erapooletu jaotamise Nagoya protokollide osaliste koosoleku ülesandeid täitva bioloogilise
mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi teise istungjärgu (COP-MOP 2)
(Cancun, Mehhiko, 4.–17. detsember 2016) ettevalmistamine**

– Nõukogu järeldused –

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

1. KINNITAB, et EL ja selle liikmesriigid on kindlalt pühendunud bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja selle protokollide ning nende juhtorganite poolt vastu võetud otsuste rakendamisele, eelkõige mis puudutab bioloogilise mitmekesisuse strateegilist kava 2011–2020 („strateegiline kava“) ja selle Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärgid ning Cartagena bioohutuse protokollide strateegilist kava 2011–2020;
2. TERVITAB säästva arengu tegevuskava 2030 vastuvõtmist ning selles sisalduvaid säästva arengu eesmärgid; TUNNISTAB, et nimetatud tegevuskava ning eelkõige eesmärkide 14 ja 15 rakendamine peaks aitama kaasa bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni eesmärkide ning selle strateegilise kava eesmärkide ja sihtide saavutamisele, ning RÕHUTAB bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja strateegilise kava eesmärkide tähtsust säästva arengu eesmärkide saavutamisel;

3. TERVITAB COP 13, COP-MOP 2 ja COP-MOP 8 üheaegset korraldamist bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja selle protokollide vahelise integratsiooni ja sünergia tõhustamise vahendina ning KUTSUB ÜLES täiendavalt parandama bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja selle protokollide kohaste struktuuride ja protsesside tõhusust, et suurendada teadlikkust, lihtsustada rakendamist ja parandada kulutasuvust;
4. TERVITAB Pariisi kokkuleppe vastuvõtmist, milles märgitakse kõikide ökosüsteemide terviklikkuse tagamise ja bioloogiline mitmekesisuse säilitamise tähtsust meetmete võtmisel kliimamuutustega tegelemiseks, ning RÕHUTAB, et Pariisi kokkuleppe rakendamine võib samuti aidata kaasa bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni eesmärkide saavutamisele ja vastupidi;
5. RÕHUTAB bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja selle strateegilise kava ning ÜRO kõrbestumise tõkestamise konventsiooni (UNCCD) ja selle kümneaastase strateegilise kava ja raamistiku (2008–2018) eesmärkide vastastikku toetava rakendamise tähtsust;
6. TERVITAB Mehhiko Ühendriikide valitsuse algatust korraldada COP 13 raames kõrgetasemeline kohtumine, et arutada bioloogilise mitmekesisuse säilitamise, selle komponentide säästva kasutamise ning geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise süvalaiendamise võimalusi teistesse valdkondadesse ja säästva arengu eesmärkide rakendamisse;

Bioloogilise mitmekesisuse konventsioon

Bioloogilise mitmekesisuse strateegilise kava 2011–2020 rakendamisel tehtud edusammud

7. tervitades seniseid jõupingutusi ja juba saavutatud edu, mida on tunnustatud neljandas ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse väljavaates („*Global Biodiversity Outlook*“ (GBO-4)), TUNNEB SÜGAVAT MURET, et strateegilise kava rakendamisel ei ole tehtud piisavalt edusamme enamiku Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide saavutamiseks, ning LEIAB seetõttu, et kõik bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osalised ja sidusrühmad peaksid meetmeid intensiivistama ning et COP 13 peaks võtma vastu konkreetseid otsuseid;
8. VÄLJENDAB vajadust, et COP 13 nõuaks, et konventsiooni allorganid astuksid vajalikud sammud kehtiva strateegilise kava järelmeetmeteks, võttes arvesse võimalikult paljusid ajakohaseid teabekanaleid ja teadmisi, sealhulgas valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) hinnanguid;
9. JUHIB TÄHELEPANU sellele, et COP 13 on oluline verstapost strateegilise kava rakendamise läbivaatamisel ning hea võimalus tõsta selle rakendamise ambitsioonitaset, pakkudes ühtlasi võimaluse määrata kindlaks säästva arengu tegevuskava 2030 rakendamist toetavad meetmed; KUTSUB sellega seoses komisjoni ja liikmesriike TUNGIVALT ÜLES tegema tööd tulemusliku ja tõhusa sidususe ja täiendavuse saavutamiseks nimetatud protsesside rakendamisel ELis ja kogu maailmas;

10. TOONITAB, kui oluline on koostöö bioliigilise mitmekesisusega seotud mitmepoolsete keskkonnalepingute, Rio konventsioonide, ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP) ja teiste ÜRO organite vahel; RÕHUTAB, et strateegilise kava rakendamise tõhustamiseks on oluline, et COP 13 jätkaks asjakohaste meetmete ja vahendite kaudu tööd bioloogilise mitmekesisusega seotud konventsioonide ja muude mitmepoolsete keskkonnalepingute vahelise sünergia, sidususe ja tõhusa koostöö tugevdamiseks, ning RÕHUTAB vajadust täiendavalt arendada ja seada esikohale globaalsel tasandil võetavate meetmete võimalusi, muu hulgas tegevuskava kaudu;

Bioloogilise mitmekesisuse süvalaiendamine

11. pidades silmas Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide saavutamist 2020. aastaks, JUHIB TÄHELEPANU sellele, kui oluline on bioloogilise mitmekesisuse süvalaiendamine kõikidesse valdkondadesse ja poliitikatesse ja nende vahel, linna- ja regionaalplaneerimisse, sealhulgas mere- ja rannikuruumi planeerimisse, ning tervishoidu valdkonnaüleste meetmetena; TUNNISTAB, et põllumajandus, kalandus ja vesiviljelus, metsandus ning turism on esmatähtsad valdkonnad, millel on märkimisväärne mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja sellega seotud ökosüsteemi teenustele; TUNNISTAB, et teised valdkonnad, muu hulgas kaevandustööstus, nt nafta- ja gaasitööstus ning mäetööstus, energeetika, infrastruktuur, tootmine ning tööstuslik ehitus ja elamuehitus, mõjutavad samuti bioloogilist mitmekesisust ja sellega seotud ökosüsteemi teenuseid, mistõttu tuleb ka neid käsitleda;
12. KUTSUB bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja selle osalisi ÜLES edendama integreeritumat poliitikat, piisavaid stiimuleid ja praktilisi lähenemisviise, nagu põllumajanduse jätkusuutlikku ja ökoloogilist intensiivistamist ja mitmekesistamist, agroökoloogiat ning mahepõllumajandust, et tõhusalt aidata kaasa bioloogilise mitmekesisuse ja sellega seotud ökosüsteemi teenuste, säästva toiduainetööstuse ning toiduga kindlustatuse kaitsmisele ja tõhustamisele, samuti vähendada survet haavatavatele ökosüsteemidele, ning INNUSTAB ELi ja selle liikmesriike rakendama asjakohaseid rahvusvahelisi mitmepoolseid kokkuleppeid, sealhulgas taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvahelist lepingut;

13. LEIAB, et bioloogilise mitmekesisuse süvalaiendamine loob uusi võimalusi kõikide majandusvaldkondade jaoks, sealhulgas erasektoris; RÕHUTAB vajadust, et äriühingud mõistaksid paremini bioloogilise mitmekesisuse ja sellega seotud ökosüsteemi teenuste säilitamise ja säästva kasutamise seonduvat kasu nende toimingutele; TUNNISTAB, kui olulised on õigusaktid, hea juhtimistava, sealhulgas sooline võrddõiguslikkus, ning vabatahtlikud lähenemisviisid bioloogilise mitmekesisuse süvalaiendamiseks asjakohastes valdkondadesse eesmärgiga tagada vastutavus ja edusammude läbipaistvus, ning KUTSUB ettevõtlussektorit ÜLES suurendama oma kaasatust ja panustamist nii Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide kui bioloogilise mitmekesisusega seotud säästva arengu eesmärkide saavutamisse, analüüsima parandusi ja panustama neisse ning andma aru nende mõjude, tegevuste ja investeeringute kohta seoses bioloogilise mitmekesisuse ja sellega seotud ökosüsteemi teenustega, jagades kogemusi ja parimaid tavasid, nt ettevõtluse ja bioloogilise mitmekesisuse platvormide ja muude algatuste raames, nagu *Natural Capital Protocol*;
14. TUNNISTAB, et riiklikud bioloogilise mitmekesisuse strateegiad ja tegevuskavad ning kõikidest allikastest tulenevad asjakohased rahastamismehhanismid on esmatähtsad vahendid bioloogilise mitmekesisuse süvalaiendamiseks kõikidesse asjaomastesse valdkondadesse ja nende vahel;
15. RÕHUTAB, kui olulised on traditsioonilised teadmised, kodanike teadusalgatused ning teadmispõhised vahendid, nt ökosüsteemi teenuste kaardistamine ja hindamine ning looduskapitali arvestus, bioloogilise mitmekesisuse ja sellega seotud ökosüsteemi teenuste süvalaiendamiseks eri valdkondadesse ja otsustusprotsessi, kui see on asjakohane;
16. KUTSUB komisjoni ja liikmesriike TUNGIVALT ÜLES täiendavalt süvalaiendama bioloogilise mitmekesisusega seotud kaalutlusi valdkondliku poliitika väljatöötamise ja rakendamise kõikidel tasanditel, sealhulgas stiimulite ja muude rahastamismehhanismide ning otsustusprotsesside kaudu, kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi otsusega XII/3 ressursside kasutuselevõtmise kohta, abi tõhusust ja arengu rahastamist käsitleva Pariisi deklaratsiooniga ning Addis Abeba tegevuskavaga, ning KUTSUB liikmesriike ÜLES jätkama tööd, et saavutada Aichi eesmärk 3, et 2020. aastaks kaotada järk-järgult bioloogilist mitmekesisust kahjustavad stiimulid, sh toetused, ning töötada välja positiivsed stiimulid bioloogilise mitmekesisuse kaitsmiseks ja säästvaks kasutamiseks kõigis asjakohastes valdkondlikes poliitikasuundades;

17. USUB, et bioloogilise mitmekesisuse süvalaiendamise esmatähtsatesse majandus- ja arenguvaldkondadesse võib aidata kaasa bioloogilise mitmekesisuse säilitamiseks vajalike ressursside kasutuselevõtmisele, võideldes samas bioloogilise mitmekesisuse vähenemist põhjustavate teguritega, vähendades seega ressursivajadust pikemas perspektiivis, ning TULETAB MEELDE, kui olulised on ressursitõhusus ja ringmajandus bioloogilise mitmekesisuse vähenemise aeglustamiseks ja edusammude soodustamiseks bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide saavutamisel;
18. TOONITAB piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning piirkondlike ja allpiirkondlike vahendite ja algatuste, nt Alpi ja Karpaatide konventsioonide olulist rolli säästva arengu ja bioloogilise mitmekesisuse süvalaiendamise edendamisel mägi- ja piirkondades, samuti polaar- ja merealadel OSPARi, HELCOMi, Barcelona ja Bukaresti konventsioonide ning Arktika Nõukogu ja piirkondlike kalavarude majandamise organisatsioonide kaudu, eesmärgiga tugevdada koostööd bioloogilise mitmekesisuse poliitika ja merepoliitika vahel, ning TERVITAB nende tegevust kui head tava bioloogilise mitmekesisuse süvalaiendamiseks erinevatesse valdkondadesse ja poliitikasuundadesse, tugevdades samal ajal rahvusvahelist ja piiriülest koostööd nende vastavates piirkondades ning suurendades mitmesuguste sidusrühmade kaasamist;

Tolmeldajad

19. TUNNEB SÜGAVAT MURET tolmeldamise ja tolmeldajate, eelkõige metsikute tolmeldajate praeguse ja tulevase olukorra pärast, kuna need on esmatähtsad bioloogilise mitmekesisuse säilitamiseks ja selleks, et säiliks looduslikud maismaaökosüsteemid ja peamised ökosüsteemiteenused, nagu toiduainetööstus, ning TERVITAB IPBESi tolmeldajaid, tolmeldamist ja toiduainetööstust käsitleva temaatilise hindamise põhjal tehtud soovitusi;
20. KUTSUB kõiki bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osalisi, asjaomaseid organisatsioone ja sidusrühmi kõikidel tasanditel ÜLES võtma meetmeid tolmeldajate ja nende elupaikade kaitsmiseks, et leevendada ja peatada nende vähenemist, sealhulgas seonduvate finantskahjude ärahoidmiseks, muu hulgas tolmeldajatele kahjulike pestitsiidide kasutamise vältimise või vähendamise strateegiate kaudu;

21. TOONITAB tugevaid seoseid bioloogilise mitmekesisuse säilitamise ja säästva kasutamise eesmärkide, Pariisi kokkuleppe kliimamuutustega kohanemise ja nende leevendamise eesmärkide ning ökosüsteemide taastamise, jätkusuutliku toiduga kindlustatuse ja katastroofiohu vähendamise eesmärkide saavutamise poliitikate ja vahendite vahel, ning TOETAB vabatahtlike suuniste väljatöötamist, et koostada ja tõhusalt rakendada kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise ning katastroofiohu vähendamise ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise, mida oleks võimalik kohandada riiklikele oludele ja millel võiks kliimamuutuste ja bioloogilise mitmekesisuse seisukohalt olla mitu eesmärki;
22. JUHIB TÄHELEPANU maismaa-, magevee ja mereökosüsteemide, roheline taristu ning ökosüsteemipõhiste lähenemisviiside ja looduspõhiste lahenduste esmatähtsuse rollile ja ülesannetele kliimamuutustega kohanemisel ja nende leevendamisel, hõlmates näiteks metsade säästvat majandamist käsitlevaid leevendus- ja kohanemismeetmeid, ning katastroofiohu vähendamisel kõigil juhtimistasanditel; TUNNISTAB nimetatud lähenemisviiside kaudu saavutatavaid erinevaid eeliseid ja INNUSTAB liikmesriike ja komisjoni jätkama teabebaasi suurendamist ning bioloogilise mitmekesisuse, eelkõige ökosüsteemide säilitamise ja säästva kasutamise integreerimist oma strateegilisse planeerimisse ning asjakohaste kliima- ja energiapoliitikate rakendamisse, eelkõige Pariisi kokkuleppe täieliku rakendamise eesmärgil;

Kaitsealad ja ökosüsteemide taastamine

23. MÄRGIB Aichi eesmärgi 11 saavutamiseks tehtud panust, milleks oli ELi 2020. aasta bioloogilise mitmekesisuse strateegia, eelkõige Natura 2000 kaitsealade võrgustiku täielik rakendamine nii maismaal kui ka merel;
24. RÕHUTAB, et prioriteediks tuleb seada olemasolevate maismaa-, mere- ja sisevete ökosüsteemide ning looduslike ja poollooduslike elupaikade säilitamine, haldamine ja säästev kasutamine, mille puhul nende taastamine on täiendav tegevus, mitte alternatiiv olemasolevate soodsas olukorras olevate ökosüsteemide säilitamisele;

25. RÕHUTAB tungivat vajadust ökosüsteemide taastamistegevuse kiirendamise ja suurendamise järele Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärgi 15 saavutamiseks, eelkõige metsades, mangroovides, korallrahudes ja märgaladel, ning TUNNISTAB ökosüsteemide taastamise potentsiaali ja tähtsust esmatähtsa tegevusena, mis võib aidata kaasa ökosüsteemide seisundi ja nendega seotud teenuste halvenemise ümberpööramisele ja täita mitut eesmärki korraga; TOETAB sellega seoses teadusliku, tehnilise ja tehnoloogilise konsultatsiooni allorgani 20. istungil (SBSTTA 20) soovitatud lühiajalist ökosüsteemide taastamise tegevuskava riiklikele oludele kohandatava paindliku raamistikuna;

Ressursside kasutuselevõtmine ja rahastamismehhanism

26. TOONITAB vajadust tugevdada bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ressursside mobiliseerimise strateegia ja eesmärkide kõikide elementide rakendamist, sealhulgas ressursside (rahaliste, inim-, tehniliste ja institutsiooniliste ressursside) kasutuselevõtmise kaudu erinevatest allikatest, sealhulgas erasektorist, ning vajadust kasutada kättesaadavaid ressursse tõhusalt ja integreeritult;
27. RÕHUTAB, kui oluline on läbipaistvuse ja vastutuse seisukohalt suurendada sellise aruandluse kvaliteeti ja kvantiteeti, mis käsitleb riigisiseste ressursside kasutuselevõtmist, rahastamispuudujääke ja rahastamisvajadusi, riiklike prioriteetide seadmist ning rahastamiskavasid, kuna see annab algteavet tulevaste investeeringute jaoks, ning et sellist riigisisest aruandlust ei tohiks lahutada aruandlusest bioloogilise mitmekesisusega seotud rahvusvaheliste rahavoogude kohta, ning KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES ühiselt panustama ressursside kasutuselevõtmisega seotud rahvusvahelise kohustuse täitmise, tuletades meelde, et sellega ei kaasne konkreetset koormuse jagamise kokkulepet liikmesriikide vahel ja/või liikmesriikide ja ELi vahel;
28. NÕUAB, et ressursside kasutuselevõtmiseks kasutataks bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni kõrval tõhusalt ära ka sünergiat teiste asjakohaste protsessidega, sealhulgas säästva arengu tegevuskava 2030 kaudu, ning nõuab sidusust teiste rahvusvaheliste organite ja vahendite asjakohaste lähenemisviisidega, sealhulgas Pariisi kokkuleppe ja teiste asjakohaste kokkulepetega;

29. KUTSUB COP 13 ÜLES andma finantsmehhanismile põhisuuniseid nelja-aastase programmiprioriteetide raamistiku vormis, mis suunaksid Ülemaailmse Keskkonnafondi usaldusfondi toetust selle seitsmendal täiendamisperioodil (2018–2022), ning võtma sellega seoses nõuetekohaselt arvesse teiste bioloogilise mitmekesisusega seotud konventsioonide võimalikke nõuandeid;

Aruandlus

30. RÕHUTAB, kui oluline on juurdepääsu lihtsustamine bioloogilist mitmekesisust käsitlevatele andmetele ning bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni aruandluse tulemuste kasutamise edendamine, bioloogilise mitmekesisuse seirevahendite väljatöötamine ning õigeaegne aruandlus bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni raames; TUNNISTAB eesmärgipäraste suuniste vajadust kuuenda riikide aruande jaoks, mis on Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide saavutamisel osaliste poolt tehtud edusammude hindamise esmaseks aluseks, ning RÕHUTAB IPBESi bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste piirkondlike ja ülemaailmsete hinnangute tähtsust kui olulist panust viiendasse ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse väljavaatesse (GBO-5) ning kui strateegilise kavaga seotud edusammude hindamise alust;
31. NÕUAB aruandlusprotsesside tasakaalustatud ühtlustamist ning näitajate järjepidevust bioloogilise mitmekesisusega seotud konventsioonides, rahvusvahelistes organisatsioonides ja protsessides ning säästva arengu tegevuskava 2030 bioloogilise mitmekesisusega seotud eesmärkides ning INNUSTAB ELi ja liikmesriike esitama bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni aruandlusel põhinevat teavet asjakohaste säästva arengu eesmärkide näitajate jaoks; TERVITAB sellega seoses 2016. aastal ÜRO Keskkonnaassamblee teisel istungil vastu võetud resolutsiooni 2/17;
32. TOONITAB täiendava aruandluskoormuse vältimise vajadust ning TOETAB bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja selle protokollide raames toimuvat riiklike aruannete ühtlustamist, muu hulgas aruandlustsüklite sünkroniseerimise, riiklike aruannete formaati käsitleva ühise lähenemisviisi ning keskses teabevõrgustikus kättesaadavate aruandlusvahendite järkjärgulise integreerimise kaudu;

33. INNUSTAB osalisi korrapäraselt läbi vaatama oma edusammud panustamisel Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide saavutamisse, kasutades selleks kõige asjakohasemaid vahendeid; TUNNUSTAB uute läbivaatamis- ja aruandlusstruktuuride väljatöötamise käsitlemist ning RÕHUTAB, et tuleb teha selgelt kindlaks nende tõhusus ja lisaväärtus ning seda hinnata;

Merede ja rannikualade bioloogiline mitmekesisus

34. TOETAB riikliku jurisdiktsiooni alla kuuluvate ja sellest välja jäävate ökoloogiliselt või bioloogiliselt oluliste merealade kirjeldamise tehnilist ja teaduslikku protsessi, kuna see annab osalistele kasuliku vahendi Aichi eesmärkide saavutamisse panustamiseks, ning TUNNUSTAB käimasolevate protsesside lõpuleviimise tähtsust ning seda, kui oluline on parandada olemasolevate ökoloogiliselt või bioloogiliselt oluliste merealade kirjelduste muutmise menetlusi ja lihtsustada uute ökoloogiliselt või bioloogiliselt oluliste merealade kirjeldamise protsessi;
35. LEIAB, et ökoloogiliselt või bioloogiliselt oluliste merealade jaoks kokku lepitud teaduslikele kriteeriumidele vastavate alade kirjeldamise protsess on avatud ja arenev protsess, mis peaks hõlmama kõikide asjaomaste sidusrühmade osalemist, ning et asjaomaseid riike tuleks täielikult kaasata riikliku jurisdiktsiooni alla kuuluvate ökoloogiliselt või bioloogiliselt oluliste merealade kirjeldamisse;
36. TOONITAB, kui oluline on, et COP 13 nõuaks, et bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni peasekretär lisaks repositooriumisse täiendavad alad, mis kirjelduse kohaselt vastavad ökoloogiliselt või bioloogiliselt oluliste alade kriteeriumidele, ning et ta esitaks selle teabe kõikidele asjaomastele üksustele;
37. TOETAB täiendavate kirjelduste vastuvõtmist, mis käsitlevad: a) vabatahtlikku konkreetset tööplaani bioloogilise mitmekesisuse kohta külma vee aladel konventsiooni jurisdiktsiooni ulatuses, b) mereprügi ja inimtekkelise veealuse müra mõju hindamist merede ja rannikualade bioloogilisele mitmekesisusele ning c) mereruumi planeerimist säästva arengu eesmärgil ja koolitusalgatusi, samuti mereprügi ja plastist mikroosakeste vastase võitlusega seotud käimasolevat tööd, ning KUTSUB ÜLES võtma viivitamata meetmeid, et saavutada ühekordseks kasutamiseks mõeldud kilekottide tarbimise pidev vähenemine;

38. TERVITAB käimasolevat ÜRO läbirääkimisprotsessi eesmärgiga sõlmida uus õiguslikult siduv rakendusleping ÜRO mereõiguse konventsiooni raames seoses mere elurikkuse kaitse ja säästva kasutamisega väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevatel aladel ning TUNNISTAB ökoloogiliselt või bioloogiliselt oluliste alade protsessi kaudu selle käimasoleva ÜRO protsessi jaoks kogutud teabe tähtsust;

Invasiivsed võõrliigid

39. JÄÄB OOTAMA invasiivsete võõrliikide sissetoomise uute potentsiaalsete viiside tuvastamise ja prioriseerimise mehhanismide väljatöötamist ning invasiivsete võõrliikide ja potentsiaalsete invasiivsete võõrliikide jaoks ennetusmeetmete väljatöötamist kaubanduse valdkonnas, hõlmates ka e-kaubandusega seotud riski vähendamist ning teabevahetusmehhanisme, ning RÕHUTAB vajadust kohandada, parandada ja edasi arendada vahendeid juhtimisprogrammide paremaks väljatöötamiseks ja elluviimiseks, sh asjakohasel riskihindamisel põhinevad ohutud ja tõhusad bioloogilised kontrollid seoses invasiivsete võõrliikidega;
40. TERVITAB asjaolu, et 8. septembril 2017 jõustus laevade ballastvee ja sette kontrolli ning käitlemise rahvusvaheline konventsioon, mille eesmärk on piirata laevadelt pärit invasiivsete võõrliikide levikut;

Põlisrahvad ja kohalikud kogukonnad

41. VÕTAB TEADMISEKS, et teistel rahvusvahelistel foorumitel kasutatakse õiguslikult siduvate ja mittesiduvate vahendite kohaselt *vabatahtliku, eelneva ja teadliku nõusoleku* mõistet; TOETAB seda, et riigi õiguse kohaselt kohaldatavates vabatahtlikes suunistes kasutatakse põlisrahvaste ja kohalike kogukondade otsustusprotsessi kaasamise kirjeldamiseks terminit *vabatahtlik, eelnev ja teadlik nõusolek*;
42. TOETAB Cartagena protokollis COP-MOP 8 istungjärgule ja Nagoya protokollis COP-MOP 2 istungjärgule esitatud soovitusi kohaldada *mutatis mutandis* osaliste konverentsi otsust XII/12 F termini „põlisrahvad ja kohalikud kogukonnad“ kasutamise kohta;

43. MÄRGIB, et otsuse XII/12 F punktide a, b ja c kohane termini „põlisrahvad ja kohalikud kogukonnad“ kasutamine kehtib *mutatis mutandis* kahe protokolliga suhtes;

Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooniga ja selle protokollidega seotud horisontaalsed küsimused

Sünteetiline bioloogia

44. TUNNUSTAB sünteetilise bioloogiaga tegeleva ajutise tehnilise eksperdirühma poolt välja töötatud operatiivset määratlust; KUTSUB ÜLES kasutama seda määratlust kui mittesiduvat lähtepunkti edasise töö hõlbustamiseks bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni kontekstis ning TOETAB ajutise tehnilise eksperdirühma töö jätkamist uute volituste kohaselt, tuginedes teadusliku, tehnilise ja tehnoloogilise konsultatsiooni allorgani asjakohasele soovitusel;
45. TERVITAB internetipõhise avatud foorumi istungitevahelist tööd ning sünteetilise bioloogiaga tegeleva ajutise tehnilise eksperdirühma poolt tehtud järeldust, et praeguste ja lähitulevikus kasutatavate sünteetilise bioloogia rakenduste kaudu välja arendatud elusorganismid on sarnased Cartagena protokollis määratletud muundatud elusorganismidega; TOETAB Cartagena protokolliga kohase riskihindamise ja riskijuhtimisega tegeleva ajutise tehnilise eksperdirühma soovitusel luua protsess sünteetilise bioloogia kaudu välja arendatud muundatud elusorganismide riskihindamise suuniste väljatöötamiseks, kui sellised lüngad tuvastatakse;
46. TOONITAB, et sünteetilise bioloogia võimalikku mõju käsitlevate uuringute tegemisel on tähtis võtta arvesse sotsiaal-majanduslikke, kultuurilisi ja eetilisi kaalutlusi;
47. käsitledes geneetilisi ressursse puudutavate digitaalsete järjestuse andmete kasutamist ja nende seost juurdepääsu ja tulu jaotamisega ning mistahes arutelusid tulu õiglase ja erapooletu jaotamise teemal, TOONITAB, et kõiki neid küsimusi puudutavaid kaalutlusi ja otsuseid tuleks arutada Nagoya protokolliga osaliste koosolekul;

Suutlikkuse suurendamine

48. KINNITAB TAAS suutlikkuse suurendamise olulisust, et osalistel oleks võimalik rakendada strateegilist kava; KUTSUB osalisi ja nende partnereid ÜLES andma vabatahtlikkuse alusel teada oma vajadustest ja võimalustest ning suutlikkuse suurendamise parimatest tavadest, kasutades selleks teabevõrgustikku; TOETAB teabevõrgustiku mitteametliku nõuandekomitee töö jätkamist ning TERVITAB algatust Bio-Bridge, mis aitab kokku viia bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osalisi;
49. KINNITAB TAAS, et on jätkuvalt pühendunud sihtotstarbeliste suutlikkuse suurendamise meetmete toetamisele, eesmärgiga hõlbustada bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja selle protokollide edasiarendamist ja rakendamist;

Toimimise läbivaatamine ja haldusküsimused

50. TOONITAB, et on oluline viia lõpule otsuse XII/32 F ja soovitusel UNEP/CBD/SBI/1/L.6 kavandi kohane sekretariaadi toimimise läbivaatamine ning võtta konventsiooni ja selle protokollide jaoks vastu realistlikud eelarved, mis on kooskõlas kokkulepitud strateegiliste prioriteetide, funktsioonide ja töökavaga bioloogilise mitmekesisuse ja selle protokollide tõhusaks rakendamiseks;

II PEATÜKK

Cartagena bioohutuse protokoll

51. RÕHUTAB, kui oluline on, et kõik osalised protokolliga tõhusalt rakendaksid ning et tehtaks edusamme selle 2011.–2020. aasta strateegilise kava elluviimiseks ning jätkataks ja tõhustataks tööd sünergia, sidususe ja tõhusa koostöö edendamiseks kõikidel tasanditel, ning INNUSTAB osalisi lisama bioohutuse oma riiklikesse bioloogilise mitmekesisuse strateegiatesse ja tegevuskavadesse ning asjaomastesse valdkondlikesse ja valdkonnaülesetesse poliitikatesse, kavadesse ja programmidesse ning kutsub ka teisi valitsusi seda tegema;

52. LEIAB, et edusamme tuleb teha riiklike aruannete vallas, MÄRGIB MURELIKULT ÄRA kolmandate aruannete esitamise väiksema määra ning SOOVITAB TUNGIVALT aruanne niipea kui võimalik esitada nendel Cartagena protokollil osalistel, kes ei ole veel oma riiklikku aruannet esitanud, ning eeskätt neil, kes ei ole pärast protokolliga ühinemist ühtegi riiklikku aruannet esitanud;
53. VÕTAB TEADMISEKS kolmandate riiklike aruannete analüüsi ja täidesaatva rakendamise allorgani soovitusel protokollil kolmanda hindamise ja läbivaatamise ning strateegilise kava vahehindamise kohta ning KUTSUB osalisi ÜLES kaaluma strateegilise kava järelejäänud perioodil protokollil rakendamise hõlbustamiseks selliste tegevuseesmärkide esmatähtsaks seadmist, mis on seotud bioohutust käsitlevate õigusaktide väljatöötamisega, riskihindamisega, muundatud elusorganismide avastamise ja tuvastamisega ning üldsuse teadlikkuse, hariduse ja koolitusega;
54. KORDAB, et on tähtis, et kõik osalised edastaksid bioohutuse teabevõrgustikule kogu teabe, mida on vaja protokollil tõhusaks rakendamiseks, et hõlbustada juurdepääsu bioohutust käsitlevale teabele ning tõhustada kogemuste vahetamist;
55. KORDAB, et muundatud elusorganisme käsitlevate otsuste tegemisel on äärmiselt oluline keskkonnaohtude hindamine, ning TERVITAB avatud internetifoorumite ning riskihindamise ja riskijuhtimisega tegeleva ajutise tehnilise eksperdirühma istungitevahelist tegevust;
56. TERVITAB internetifoorumite kaudu ning sotsiaal-majanduslike kaalutlusi käsitleva ajutise tehnilise eksperdirühma poolt istungitevahelisel perioodil tehtud tööd sotsiaal-majanduslike kaalutluste osas;
57. KORDAB, et Cartagena protokollil rakendamiseks on vaja suutlikkuse suurendamise meetmeid ning et selles kontekstis on tähtis suutlikkuse suurendamise raamistiku ja tegevuskava läbivaatamine ja parandamine COP-MOP 8 käigus;

58. TERVITAB vastutust ja kahju hüvitamist käsitleva Nagoya–Kuala Lumpur lisaprotokolli hiljutist ratifitseerimist ja TOONITAB selle jõustumise kiirendamise tähtsust;
59. KUTSUB ÜLES astuma COP-MOP 8 raames vajalikke samme ja tegema otsuseid Cartagena protokolli raamistiku edasiseks tugevdamiseks ja rakendamiseks järgmiste meetmete abil:
- a) nendel osalistel, kes pole veel oma kolmandat riiklikku aruannet või täielikku aruannet esitanud, palutakse tungival aruanne niipea kui võimalik esitada, tuletades samas meelde, et riiklike aruannete ettevalmistamiseks on võimalik saada toetust Ülemaailmsest Keskkonnafondist;
 - b) kiidetakse heaks muundatud elusorganismide riskihindamise läbivaadatud suunised, mis hõlmavad suuniste katsetamise ajal ilmnenuv puuduste kõrvaldamiseks vajalikke parandusi, ning otsustatakse, kuidas toimida edasi, et toetada Cartagena protokolli riskihindamis- ja riskijuhtimissätete rakendamist kõikide osaliste poolt;
 - c) kaalutakse edasisi asjakohaseid samme Cartagena bioohutuse protokolli strateegilise kava (2011–2020) sotsiaal-majanduslikke kaalutlusi käsitleva tegevuseesmärgi 1.7 saavutamise suunas;
 - d) kaalutakse asjakohaste järelmeetmete võtmist seoses teabega, mis on kogutud muundatud elusorganismide juhusliku üle piiri sattumise, erakorraliste meetmete ja muundatud elusorganismide avastamise ja tuvastamise, samuti muundatud elusorganismide transiidi ja suletud keskkonnas kasutamise valdkonnas;

III PEATÜKK

Geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll

60. KUTSUB neid bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osalisi, kes seda veel pole teinud, ÜLES Nagoya protokolliga ratifitseerima või sellega ühinema ning PALUB TUNGIVALT, et need liikmesriigid, kes ei ole veel protokolliga ratifitseerinud ega sellega ühinenud, jätkaksid oma jõupingutusi, et seda niipea kui võimalik teha, ning TOONITAB, et Nagoya protokolliga tõhus rakendamine aitab vahetult kaasa säästva arengu eesmärkide 2 ja 15 saavutamisele ning aitab kaudselt kaasa paljude teiste eesmärkide saavutamisele, vähendades vaesust ning suurendades võrdsust, sotsiaalset õiglust ja usaldusväärset keskkonnajuhtimist;
61. ESITAB kõikidele protokolliosalistele ÜLESKUTSE tõhustada oma jõupingutusi Nagoya protokolliga rakendamiseks, luues asjakohased institutsioonilised struktuurid ning võttes vastu ja rakendades seadusandlikke, halduslikke ja poliitilisi meetmeid, tuletades samas meelde, et selliste õigus- ja regulatiivraamistike ja haldusmenetluste loomiseks, mis võimaldavad Nagoya protokolliga sätete kohaselt juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ja tulude jaotamisele, on võimalik saada toetust Ülemaailmsest Keskkonnafondist;
62. TOONITAB, et juurdepääsu ja tulu õiglase jaotamise (ABS) teabevõrgustiku tõhus kasutamine on väga oluline Nagoya protokolliga tõhusa toimimise jaoks, ning PALUB sellest tulenevalt TUNGIVALT, et kõik osalised avaldaksid Nagoya protokolliga ABS-teabevõrgustiku puhul nõutud teabe ja ajakohastaksid seda, ning JULGUSTAB osalisi ja protokolliga mitteühinenud riike avaldama kogu ABS-teabevõrgustiku aspektist asjakohase teabe, sealhulgas parimad tavad ja kogemused, eespool nimetatud teabevõrgustikus ning TOETAB ABS-teabevõrgustiku mitteametliku nõuandekomitee töö jätkamist;
63. tunnistades, et Nagoya protokolliga kohaselt loodud täitmise tagamise mehhanism on oluline vahend protokolliga täitmise edendamiseks osaliste poolt ja täitmata jätmise juhtumitega tegelemiseks, TUNNISTAB, et seni protokolliga rakendamise vallas saadud kogemused ei võimalda teha üldiseid järeldusi täitmise seotud probleemide või osaliste konkreetsete toetusvajaduste kohta, ning TERVITAB sellest tulenevalt protokolliga täitmist kontrolliva komitee asjakohaseid soovitusi;

64. TOONITAB vajadust luua tingimused sellise uurimistegevuse edendamiseks ja soodustamiseks, millega aidatakse kaasa bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisele ja säästvale kasutamisele, ning SOOVITAB, et protokollisalised kaaluksid geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevaid õigusakte või regulatiivseid nõudeid välja töötades ja rakendades lihtsustatud meetmeid juurdepääsu võimaldamiseks mitteärilistel eesmärkidel;
65. TERVITAB Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) algatust viia läbi uuring selle kohta, kuidas Nagoya protokolliga rakendamine võib mõjutada patogeeni jagamist ja sellest lähtuvaid võimalikke tagajärgi rahvatervise jaoks;
66. TERVITAB protokolliga artiklit 10 käsitlevaid eksperdirühma järeldusi, eelkõige seoses ressursside kasutajate ja pakkujate vahelise kahepoolse lähenemisviisi olulisusega, ning KIIDAB HEAKS seisukoha, mille kohaselt peaks igal võimalikul juhul järgima kahepoolset lähenemisviisi;
67. ON VALMIS aitama veelgi kaasa olulisele rahvusvahelisele tööle protokolliga rakendamiseks vajalike meetmete vallas, näiteks ABS-teabevõrgustiku täiendamiseks, suutlikkuse suurendamiseks ja teadlikkuse parandamiseks, ning RÕHUTAB, et Nagoya protokolliga tõhusaks rakendamiseks on muu hulgas väga tähtsad sellised toetavad vahendid nagu lepinguklauslite näidised, parimad tavad ning tegevusjuhendid;
68. TERVITAB täidesaatva rakendamise allorgani soovitusi, mille teemaks on Nagoya protokolliga käsitleva Aichi 16. eesmärgi saavutamise suunas tehtud edusammude läbivaatamine; KORDAB suutlikkuse suurendamise tähtsust kõikidel tasanditel nii protokolliga mitteühinenud riikide jaoks, et nad saaksid Nagoya protokolliga ratifitseerida, kui ka osaliste jaoks, et nad saaksid protokolliga täies ulatuses rakendada; TULETAB MEELDE, et suutlikkuse suurendamine peaks tuginema võimalike kasu saavate osaliste väljendatud vajadustele ning olema kooskõlas suutlikkuse suurendamise ja arengu strateegilise raamistikuga Nagoya protokolliga tõhusa rakendamise toetamiseks, ning KUTSUB sellest tulenevalt osalisi, mitteühinenud riike ja muid sidusrühmi ÜLES andma ABS-teabevõrgustiku kaudu teada oma vajadustest, kogemustest ja võimalustest ning toetama suutlikkuse arendamist selliste tegevuste nagu ABSi suutlikkuse arendamise algatuse kaudu;

69. KUTSUB osalisi ÜLES esitama protokollis artiklis 29 nõutud riiklikud aruanded õigel ajal ning TUNNISTAB, et riiklike aruannete õigeaegne esitamine on üks vahend, mis võimaldab protokollis tõhusust hinnata;
70. TOONITAB Nagoya protokollis, taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvahelise lepingu ning muude protokollis aspektis asjakohaste rahvusvaheliste vahendite vastastikku toetava rakendamise tähtsust kõikidel tasanditel.
-